

השומר הצעיר יצירה חדשה לחלוטין

שונים בעם ישראל.

שינוי זה קשור גם בשינוי נוסף, הוא רעיון ה"קן הרב תחומי" שנהגה לפני כשנה וחצי על-ידי בחור צעיר בשם ליאור לויטן.

הקן השומרי החדש - על מה ולמה

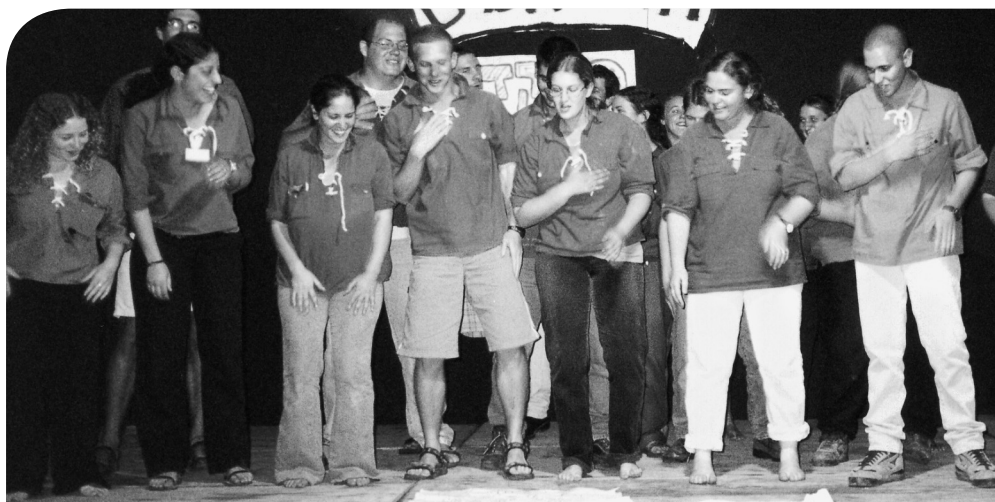
הקן הרב תחומי הוא פרויקט בן שנה וחצי אשר בוגרי התנועה עבדו ועובדים עליו.

הרעיון שלו הוא לקרב את בני הנוער אל הקן בדרכים שמעניינות את הנוער. במקום הקן השומרי הקלאסי, בו יש קבוצות גיל רגילות וערבי תרבות רגילים של הקן, ישנם בקן הרב תחומי חיים שומריים שונים במקצת. השוני הוא בפתחתן של קבוצות עניין בנושאים מגוונים, לדוגמא: קבוצות תיאטרון שבהן בני נוער לומדים תיאטרון ועושים תיאטרון במסגרת הקן.

הקנינים הרב תחומיים קיימים כיום בפתח תקווה, בת ים, קריית גת, חולון וראשון לציון. הקנינים אמורים בתוך כמה שנים למשוך אליהם את לב הקהילה ולהיות מה שמכונה בפי חברי התנועה "הלב הפועם של הקהילה". אומנם הפרויקט חדש אולם הוא כבר צובר הצלחות לא מעטות והבוגרים מפעילים את הקנינים במלוא המרץ.

ללא ספק השומר הצעיר הופך עצמו לתנועה עממית שלא פוסלת אף אחד מרבדי החברה הישראלית ויש בה עידוד של יצירה עצמית. בין השאר, הקן הרב תחומי נותן לנוער בעיירות הפיתוח אלטרנטיבה לתרבות רחוב אשר הגורם לה הוא הזנחה ממשלתית נוראה המובילה לשעמום וחוסר מעש. כמו כן, גם במישור רחב יותר, מציעה התנועה לבני נוער אפשרויות מלהיבות הקשורות בפיתוח הנהגה עצמית של קהילת נוער עצמאית (קן = קהילת נוער). למעשה, רעיון הקן השומרי בא להציע לנוער להנהיג את העתיד של עצמו, ליצור תרבות אמיתית וטובה לעצמו ובכך להגשים את ערכי התנועה באופן מקסימלי.

לדעת, השינויים שעברה התנועה יוצרים תפנית משמעותית ביותר. אני קורא לכולם לבוא ולבקר בקיני השומר הצעיר (גם הקלאסיים, גם הרב תחומיים וגם הקיבוציים) ולראות את התופעה הייחודית הזו של נוער יוצר לעצמו תרבות אחרת ואמיתית יותר!
בברכת חזק ואמץ.

השומר הצעיר - אליטיזם או תנועה עממית?

:: אמיר יגל

במבט היסטורי, השומר הצעיר והתנועה הקיבוצית כולה מצטיירים בהרבה מאד מקרים כאליטיזם. במישור רחב יותר, לא רק השומר הצעיר אלא השמאל הישראלי כולו, לפחות עד למהפך 77, היה בעל אוריינטציה אליטיסטית. היום רואים בשומר הצעיר נטייה זו כבעייתית, כסיבה לחלק מכשלונות העבר ולקשיי השמאל היום. אכן, בהרבה מאד מקרים ייצג השומר הצעיר בעבר את האשכנזים ממעמד הביניים, מנהיגים מלידה חדורי אידיאולוגיה סוציאליסטית מהפכנית, וקצת זנח את השכונות הקשות ואת עיירות הפיתוח. במהלך שנות פעילות התנועה ועד לשנות ה-90 גרסה התנועה כי כל בוגר של הקן העירוני חייב לצאת עם גרעין הנח"ל שלו להגשמה בקיבוץ השומרי וללא שום אפשרות אחרת. הבוגר הקיבוצניק, לעומת זה, היה רשאי לנסוע לעיר כדי "לפתח" את התובנה הקיבוצית של העירוניים והיה רשאי שלא. כך היתה המגמה בתנועה עד לתחילת שנות התשעים, כאשר הבוגרים העירוניים החלו לקבל יחס דומה לזה של הבוגרים הקיבוצניקים.

כיצד זה קשור לעניין האליטיזם?

ובכן, ברגע שהתנועה הבינה כי צריך שינוי בתוך התנועה, בעשור האחרון, החלו לבחון פנים ואפשרויות חדשות. התנועה נכנסה לתהליך של התחדשות. שיא ההתחדשות היה לפני כשלוש שנים, כאשר התנועה הכריזה על עצמה כ"תנועת חיים". משמע, בוגרי גרעיני נח"ל אינם מיועדים בהכרח להגשמה בקיבוצים אלא חוזרים אל התנועה ויוצרים 'תנועת בוגרים' שיעודה יכול להיות גם חיים בקומונות עירוניות. השומר הצעיר החל לפני שנתיים להוציא גרעינים במסגרת תנועת החיים. תנועת הבוגרים פעילה והספיקה להקים את קיבוץ פלך, את הקומונה השומרית ביפו ועוד פרויקטים שונים ומשונים. השינוי מתבטא גם בכך שהשומר הצעיר הפך לתנועה עממית יותר, שאינה מבדילה את עצמה מזרמים

אכן, בהרבה מאד מקרים ייצג השומר הצעיר בעבר את האשכנזים ממעמד הביניים, מנהיגים מלידה חדורי אידיאולוגיה סוציאליסטית מהפכנית, וקצת זנח את השכונות הקשות ואת עיירות הפיתוח.

בין השאר, הקן הרב תחומי נותן לנוער בעיירות הפיתוח אלטרנטיבה לתרבות רחוב אשר הגורם לה הוא הזנחה ממשלתית נוראה המובילה לשעמום וחוסר מעש.

יגל, בן 16, תל אביב, מדריך וחניך בשומר הצעיר, קן רמת אביב